

UCHWAŁA NR LII/720/2022
RADY MIASTA KALISZA

z dnia 28 kwietnia 2022 r.

w sprawie nadania Odznaki Honorowej Miasta Kalisza.

Na podstawie § 6 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 uchwały Nr XLVIII/630/2018 Rady Miejskiej Kalisza z dnia 25 stycznia 2018 r. w sprawie Statutu Miasta Kalisza (Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego z 2020 r. poz. 7321), w związku z uchwałą Nr XLIX/644/2018 Rady Miasta Kalisza z dnia 1 marca 2018 r. w sprawie ustanowienia Odznaki Honorowej Miasta Kalisza, ustalenia jej wzoru oraz zasad i trybu nadawania i noszenia (Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego z 2018 r. poz. 2074) uchwała się, co następuje:

§ 1. Nadaje się Odznakę Honorową Miasta Kalisza:

- 1) **Adamowi Kędzierskiemu,**
- 2) **Jolancie Mancewicz,**
- 3) **mjr. w st. spocz. Kazimierzowi Wiktorowiczowi ps. „Dąbrowa”,**
- 4) **prof. zw. filozofii dr. hab. Szymonowi Wróblowi,**
- 5) **Marii Znojewskiej.**

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Rady Miasta Kalisza
/.../
Tadeusz Skarżyński

Uzasadnienie

Wnioski o przyznanie Odznaki Honorowej Miasta Kalisza są zgodne z uchwałą Nr XLIX/644/2018 Rady Miasta Kalisza z dnia 1 marca 2018 r. w sprawie ustanowienia Odznaki Honorowej Miasta Kalisza, ustalenia jej wzoru oraz zasad i trybu nadawania i noszenia (Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego z 2018 r. poz. 2074).

Adam Kędziński – kaliszanie, archeolog, wybitny numizmatyk, kierownik Kaliskiego Stanowiska Archeologicznego Instytutu Archeologii i Etnologii Polskiej Akademii Nauk.

Urodził się 24 grudnia 1963 r. Jest absolwentem I Liceum Ogólnokształcącego im. Adama Asnyka w Kaliszu. Ukończył studia na kierunku archeologia na Uniwersytecie Łódzkim. Jest również absolwentem poddyplomowych studiów Zarządzenie Ochroną Dóbr Kultury, ukończonych na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Uzyskał stopień doktora nauk humanistycznych w zakresie archeologii w Instytucie Archeologii i Etnologii Polskiej Akademii Nauk.

Po ukończeniu studiów magisterskich rozpoczął pracę na Kaliskim Stanowisku Archeologicznym Instytutu Historii Kultury Materialnej PAN, na stanowisku archeologa w Zakładzie Metodologii Badań Archeologicznych. Zajmował się wówczas opracowaniem materiałów zabytkowych z grodziska w Kaliszu – Zawodzia. Był także kierownikiem grantu Komitetu Badań Naukowych na realizację projektu badawczego pt. „Wczesnośredniowieczny skarb monet z miejscowości Słuszków koło Kalisza”. W wyniku prac badawczych udało się przyporządkować część emisji denarów krzyżowych mennictwu polskiemu, a nie jak dotychczas – wyłącznie saskiemu.

Adam Kędziński to wybitny numizmatyk, poważany w środowisku naukowym specjalista w zakresie numizmatyki polskiej końca XI i XII w. W swojej pracy zajmuje się pracami terenowymi i gabinetowymi dotyczącymi przede wszystkim okresu wczesnego średniowiecza. Od roku 2008 kieruje pracami wykopaliskowymi na terenie Starego Miasta w Kaliszu, skupiając swą uwagę na opracowaniu bogatego wczesnośredniowiecznego materiału numizmatycznego. Dzięki jego pracy naukowej udało się przyporządkować część emisji denarów krzyżowych do XI i XII-wiecznej mennicy kaliskiej, funkcjonującej w czasach panowania Władysława Hermana i księcia Zbigniewa.

Prowadził również badania związane z eksploracją i opracowaniem wczesnośredniowiecznych skarbów kruszcowych w Jastrzębnikach, Kaliszu-Dobrzeczu i przede wszystkim w Słuszkowie. W ich wyniku pozyskano łącznie ponad osiem tysięcy srebrnych i złotych zabytków: monet, ozdób i placków srebra, głównie z XI i XII stulecia. Odkrycie skarbu Słuszków II jest jednym z najważniejszych odkryć monet numizmatycznych w powojennej Polsce. Zarówno jego zestaw monet, jak i obecność w depozycie złotej biżuterii, być może należącej do członków dynastii piastowskiej, świadczy o ogromnym znaczeniu Kalisza na przełomie XI i XII stulecia. Odkrycie to było odnotowane zarówno w mediach polskich, jak i światowych.

Wyniki pracy naukowej Adama Kędzińskiego zostały zaprezentowane w kilkudziesięciu artykułach. Na szczególną uwagę zasługuje monografia skarbu słuszkowskiego pt. *Skarb Słuszków I. Denary krzyżowe z przełomu XI i XII wieku*, wydana w 2021 r. przez Instytut Archeologii i Etnologii PAN. W książce przedstawiona jest chronologia i pochodzenie najmłodszych emisji krzyżówek w części wybitych w mennicy kaliskiej, a także ich szczegółowa typologia.

W dorobku naukowym dra Adama Kędzińskiego wymienić należy również wydawnictwo pod jego naukową redakcją *Wokół początków Kalisza. 60 lat Stacji Archeologicznej Instytutu Archeologii i Etnologii PAN w Kaliszu*, wydane z pomocą Miasta Kalisza, w którym zostały zaprezentowane najważniejsze powojenne odkrycia archeologiczne związane z wczesnośredniowiecznym Kaliszem. Wyniki jego badań były prezentowane na krajowych i międzynarodowych konferencjach naukowych.

W latach 2018-2019 Adam Kędziński uczestniczył w pracach archeologicznych prowadzonych w trakcie remontów kaliskich Kościołów: Garnizonowego, o.o. Franciszkanów oraz św. Wojciecha na Zawodziu. W ich wyniku zostały odkryte bardzo cenne numizmaty, m.in. unikatowe naśladownictwo grosza weneckiego, oraz drugi egzemplarz denara Kazimierza Wielkiego, prawdopodobnie z mennicy w Brześciu Kujawskim. Oba zabytki, a także wyniki prac były przedstawiane w kaliskich i ogólnopolskich mediach. Jest również współautorem tomu Atlasu Historycznego Miast Polskich dotyczącego Kalisza, gdzie zajął się znaleziskami monet średniowiecznych w Kaliszu i działalnością tutejszej mennicy oraz przygotowywanej do druku monografii grodziska Kalisz Zawodzie.

Pasja Adama Kędzierskiego i poświęcenie historii Kalisza i jego okolic w pełni zasługuje na wyróżnienie jego osoby Odznaką Honorową Miasta Kalisza.

Jolanta Mancewicz – rzeczoznawca majątkowy, wieloletnia radna Miasta Kalisza, etatowy członek Zarządu Miasta w latach 1998-2002.

Urodziła się 18 kwietnia 1943 r. w miejscowości Moskorzew w województwie świętokrzyskim, jednak jak cała jej rodzina od wielu pokoleń, związana jest z Kaliszem. Tutaj ukończyła szkołę podstawową oraz Liceum Ogólnokształcące im. Anny Jagiellonki. Jest absolwentką Akademii Rolniczo-Technicznej w Olsztynie. Ukończyła także studia podyplomowe w zakresie szacowania nieruchomości i uzyskała licencję rzeczoznawcy majątkowego.

Po ukończeniu studiów podjęła pracę w Państwowym Ośrodku Maszynowym w Kaliszu. Następnie przez wiele lat pracowała w Urzędzie Miejskim w Kaliszu w Wydziale Ochrony Środowiska i Rolnictwa, do zadań którego należały sprawy ochrony środowiska, gospodarki wodnej, gospodarki odpadami, utrzymania czystości i porządku w Mieście, rolnictwa, ochrony gruntów rolnych i leśnych, utrzymania zieleni miejskiej i ochrony przyrody. Jednocześnie prowadziła działalność w zakresie wyceny nieruchomości, zawsze dokładnie i starannie przygotowując i angażując się w prowadzone działania.

Ogromna energia i otwartość na ludzi i ich potrzeby sprawiły, że całym sercem zaangażowała się w pracę społeczną. Jest inicjatorką i współzałożycielką Stowarzyszenia „Wszystko dla Kalisza im. prof. Jerzego Rubińskiego”, w którym od początku pełniła funkcję prezesa. To przede wszystkim dzięki jej zaangażowaniu stowarzyszenie działa nieprzerwanie od 1998 r. i posiada znaczący udział w kreowaniu społecznego i politycznego krajobrazu Kalisza.

Jolanta Mancewicz dzięki zaufaniu społecznemu i poparciu kaliszczan zasiadała w Radzie Miasta Kalisza przez 20 lat (w latach 1998-2018). W latach 2006-2018 pełniła funkcję wiceprzewodniczącej Rady Miasta. Uczestniczyła także w pracach Komisji Rodziny, Zdrowia i Polityki Społecznej; Komisji Rozwoju, Mienia Miasta i Integracji Europejskiej oraz Komisji Środowiska i Gospodarki Komunalnej. Poprzez swoją wieloletnią aktywną działalność zrealizowała wiele zadań dotyczących obszaru ochrony zdrowia i pomocy społecznej. Była też etatowym członkiem Zarządu Miasta i kierowała zespołem ds. restrukturyzacji kaliskiej służby zdrowia. W roku 1999 z sukcesem doprowadziła do restrukturyzacji Zakładu Opieki Zdrowotnej w Kaliszu.

Mimo wielu obowiązków zawsze była dostępna dla mieszkańców Kalisza i ich trosk, a z racji nadzorowanych obszarów oraz prospołecznych zainteresowań często miała do czynienia z osobami w trudnej sytuacji życiowej. Nikomu nie odmówiła pomocy i pełna empatii wsłuchiwała się w głos mieszkańców Kalisza.

Jej pomysłem i inicjatywą były zorganizowane w Kaliszu pierwsze „Białe Soboty” – prozdrowotne akcje dla mieszkańców Kalisza, których celem jest wykonywanie bezpłatnych badań medycznych i diagnostycznych oraz propagowanie profilaktyki i zdrowego stylu życia.

Podkreślić również należy, iż Jolanta Mancewicz jest osobą, której bardzo bliski był zawsze porządek, wygląd i estetyka Kalisza, stąd była również inicjatorką upiększania miasta poprzez akcję „Zielony Kalisz”, podczas której mieszkańcy Kalisza mają szansę zaprezentować ogródki, działki oraz ukwiecone tarasy i balkony w celu utrwalenia wizerunku Kalisza jako estetycznego miasta pełnego zieleni.

Coroczna kwesta w dniu Wszystkich Świętych na ratowanie zabytkowych nekropolii Kalisza to także jej pomysł, który nie tylko wdrożyła, ale przez wiele lat osobiście uczestniczyła w organizacji akcji i samej kweście.

Dziś nieco zwolniła tempo na rzecz zasłużonego odpoczynku. Nadal jednak czynnie działa jako wiceprzewodnicząca Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Jako Prezes Honorowy Stowarzyszenia „Wszystko dla Kalisza im. prof. Jerzego Rubińskiego” interesuje się wydarzeniami społecznymi i samorządowymi w Kaliszu, uważnie śledzi kierunki zmian i rozwoju miasta.

Jolanta Mancewicz jest lokalną patriotką, która swoją postawą niezmiennie potwierdza, że największą wartością są ludzie. Odznaka Honorowa Miasta Kalisza będzie zatem podziękowaniem za jej wieloletnie oddanie ludziom – mieszkańcom Kalisza.

Mjr w st. spocz. Kazimierz Wiktorowicz ps. „Dąbrowa” – członek Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej, działacz Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność”.

Urodził się 2 grudnia 1925 r. we wsi Stefanów, w powiecie Opoczno. Był jednym z trojga dzieci Eleonory z domu Ciach i Franciszka. Miał młodszych braci – Zenona i Ewarysta. Ojciec pracował w Hucie Szklanej „Kara” w Piotrkowie Trybunalskim.

W 1939 r. ukończył Szkołę Powszechną. W tym samym roku, na skutek działań wojennych, spłonął dom, w którym mieszkała rodzina Wiktorowiczów. Został wówczas bez jakiegokolwiek dobytku.

W 1940 r. niemiecki Urząd Pracy skierował Kazimierza Wiktorowicza do pracy na kolei, jako robotnika w składzie opału przy rozładowywaniu węgla. Po trzech miesiącach porzucił to zajęcie z obawy przed groźbami niemieckiego kierownika związanymi z wywiezieniem do obozu.

Ukrywał się od lipca 1940 r. przez całą okupację. Jego rodzice byli niestety prześladowani z powodu syna, kilkakrotnie tajna policja przeprowadzała rewizje domu. Mimo to Kazimierz Wiktorowicz był w ciągłym kontakcie z rodzicami.

Działalność konspiracyjną rozpoczął pracując w młynie, we wsi Kłudzice, 10 km od Piotrkowa Trybunalskiego. Ostrzegał znajomych przed rewizjami i planowanymi „odwiedzinaми” niemieckich żołnierzy. Uprzedzał też oddziały partyzanckie „Burzy” i „Groma”, operujące w tym rejonie, przed pacyfikacją ze strony niemieckich żołnierzy.

10 września 1942 r. wstąpił do Patrolu Dywersyjnego m.p. Błogie k/Kościoła. Zadaniem dziesięcioosobowego patrolu były m.in.: dywersja, sabotaż, ściganie konfidentów, poskramianie ludności niemieckiej, niszczenie łączności.

Kazimierz Wiktorowicz ps. „Dąbrowa” w tym czasie brał udział w wielu akcjach dywersyjnych i sabotażowych. Pomagał także ludności cywilnej i wspierał kolegów z Patrolu Dywersyjnego. Do domu wrócił pod koniec stycznia 1945 r. Po zakończeniu działań wojennych dostał propozycję wyjazdu za granicę od swojego dowódcy, jednak z niej nie skorzystał. Nie chciał narażać swoich rodziców na niebezpieczeństwo. Po 1945 r. Kazimierzowi Wiktorowiczowi wielokrotnie zagrażał Urząd Bezpieczeństwa, w którym, jak się okazało, pracował był kolegą z Patrolu Dywersyjnego.

W latach 1945-1949 ukończył szkołę średnią. W 1946 r. brał udział w akcji zorganizowanej przez AK podczas referendum przeciwko ówczesnemu rządowi. W 1949 r. został powołany do służby wojskowej i skierowany na Podchorążówkę Artylerii, którą ukończył w latach 1949-1950 i otrzymał stopień chorążego. Rozkazem Ministerstwa Obrony Narodowej został zatrzymany w wojsku jako żołnierz zawodowy. Z wojska odszedł na własną prośbę w 1957 r., w stopniu porucznika.

W latach 1959-1991 pracował w Wytwórni Sprzętu Komunikacyjnego PZL-Kalisz. W 1980 r. został członkiem NSZZ „Solidarność”. Jego działalność opierała się na pomocy innym. Pracując w WSK Kalisz, w dziale inwestycji, zbierał składki od osób popierających Solidarność i przekazywał koledze – skarbnikowi. Przesyłał lekarstwa osobom więzionym w Ostrowie Wielkopolskim. Zorganizował pomoc pieniężną dla syna sąsiada. Z Kościoła Opatrzności Bożej odbierał żywność i własnym samochodem przetransportowywał ją do rodzin, których ojcowie zostali uwięzieni.

Od 1990 r. jest członkiem zwyczajnym Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej Oddział Kalisz. Od 1992 r. - członkiem zarządu. Jako kombatant był dwukrotnie awansowany na wyższy stopień oficerski: na kapitana w 1995 r. i majora w 2000 r.

Za swoją działalność patriotyczną otrzymał liczne odznaczenia i medale – Krzyż Partyzancki, Krzyż Armii Krajowej, Złoty Krzyż Zasługi, Brązowy Medal Sił Zbrojnych w Służbie Ojczyźnie, Odznakę Państwową Akcji „Burza”, Honorową Odznakę Żołnierza Armii Krajowej Korpusu „Jodła”, Odznakę Weterana Walk o Niepodległość oraz Weteran Walk o Niepodległość Rzeczypospolitej Polskiej.

Dziś nadszedł czas na wyróżnienie mjr. Kazimierza Wiktorowicza Odznaką Honorową Miasta Kalisza.

Prof. zw. filozofii dr hab. Szymon Wróbel – psycholog, członek Rady Artystyczno-Programowej Galerii Sztuki im. Jana Tarasina w Kaliszu.

Urodził się 24 stycznia 1976 r. w Poznaniu. Ukończył psychologię – specjalizację psychologia kliniczna – w Instytucie Psychologii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Przez piętnaście lat związany był z Wydziałem Pedagogiczno-Artystycznym w Kaliszu Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Obecnie pracuje na Wydziale Artes Liberales Uniwersytetu Warszawskiego oraz w Instytucie Filozofii i Socjologii Polskiej Akademii Nauk.

Do jego głównych zainteresowań naukowych należą: teoria władzy, teoria literatury, współczesne językoznawstwo i kognitywistyka oraz zastosowania idei psychoanalitycznych w teoriach politycznych.

Jest autorem wielu książek i artykułów zamieszczonych w różnych czasopismach naukowych. Jego ostatnie książki to: „*Deferring the Self*” oraz „*Grammar and Glamour of Cooperation. Lectures on the Philosophy of Mind, Language and Action*”, opublikowane w 2013 i 2014 r. przez wydawnictwo Peter Lang. Pozycje wydane w języku polskim to: „*Ćwiczenia z przyjaźni*”, „*Lektury retroaktywne. Rodowody współczesnej myśli filozoficznej*” oraz „*Polska pozycja depresyjna: od Gombrowicza do Mrożka i z powrotem*”, opublikowane przez krakowskie wydawnictwo Universitas w 2012, 2014 i 2015 r. Jego ostatnia książka „*Filozof i terytorium. Polityka idei w myśli Leszka Kołakowskiego, Bronisława Baczki, Krzysztofa Pomiana i Marka J. Siemka*” została opublikowana przez Wydawnictwo IFiS PAN w 2016 r.

Szymon Wróbel obecnie koncentruje się na „ontologiach porażki” oraz „humanistyce szabrownictwa” zajmującej się plądrowaniem szczątków cudzych dyskursów, strzępów niezrozumiałych języków, nieaktualnych myśli, porzuconych zdań, przerwanych gestów, niedokończonych intencji, martwych póż, enigmatycznych obrazów.

Odnaka Honorowa Miasta Kalisza będzie podziękowaniem kaliszczan za dotychczasowy dorobek naukowy Profesora.

Maria Znojewska – uczestniczka Powstania Warszawskiego.

Urodziła się 15 sierpnia 1922 r. w Warszawie. Ponad 20 lat temu przeprowadziła się do Kalisza, gdzie mieszkała jej siostra.

Maria Znojewska zdobyła wykształcenie średnie, ekonomiczne. Pracowała w Zjednoczonych Browarach Habermusch i Schiele AG. W czasie wojny kontynuowała naukę w Szkole Handlowej w ramach tajnego nauczania.

Była nastolatką, kiedy rozpoczęła się II wojna światowa. Jak wspomina, było to wydarzenie, które dramatycznie zmieniło jej życie. Zmusiło ją do szybkiego wejścia w dorosłość. Jako uczestniczka powstania warszawskiego – łączniczka o pseudonimie Alina – walczyła o niepodległość kraju.

Przed wojną, w 1937 r., wstąpiła do Przysposobienia Wojskowego Kobiet. Jej instruktorką była kuzynka Irena Majewska-Bojnarowska. Szkolenia odbywały się na terenie Gimnazjum Tomasza Zana w Pruszkowie oraz na obozach letnich nad morzem. W konspiracji działała od lipca 1942 r. w VII Obwodzie „Obroża” Warszawskiego Okręgu Armii Krajowej – 6. Rejonie „Helenów”. Maria Znojewska utrzymywała łączność z Warszawą i obozem przejściowym dla ludności cywilnej – Dulagiem 121. Wyprawiła się z Pruszkowa na Wolę i Ochotę. Została ranna w sierpniu 1944 r., w rejonie Placu Narutowicza. Ponieważ była głodna i zagubiła się, pozostała przez jakiś czas w punkcie opatrunkowym jako pomoc.

Dziś przyznaje, że polubiła nasze miasto i choć mieszka sama to opiekę walczej seniorce zapewnia Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.

Za swoje zasługi otrzymała Krzyż Armii Krajowej, Medal Wojska, Warszawski Krzyż Powstańczy, Odnakę Weterana Walk o Niepodległość oraz Odnakę Pamiątkową Akcji „Burza”.

Marię Znojewską cechuje patriotyzm i miłość do ojczyzny. Jest dla nas wzorem walki o godność i człowieczeństwo – w obliczu tragedii na Ukrainie nikogo nie trzeba przekonywać jak ważne to wartości. Odnaka Honorowa Miasta Kalisza będzie szczególnym wyrazem szacunku i wdzięczności za naszą wolność.

*Przewodniczący
Rady Miasta Kalisza
/.../
Tadeusz Skarżyński*